

REGULAMIN ZAROBKOWEGO PRZEWOZU OSÓB I RZECZY W TRANSPORCIE OSOBOWYM

ROZDZIAŁ I

PODSTAWA PRAWNA, PRZEDMIOT ORAZ ZAKRES STOSOWANIA REGULAMINU

§ 1

1. Niniejszy Regulamin ustala się na podstawie upoważnienia z art. 4 ustawy z dnia 15 listopada 1984r. - Prawo Przewozowe (Dz. U. z 2000r. Nr 50, poz. 601, z późniejszymi zmianami) oraz art. 18 b.1 ppkt. 5 ustawy z dnia 6 września 2001r. o Transporcie Drogowym (Dz. U. z 2004r. Nr 204 poz. 2088, z późniejszymi zmianami).
2. Regulamin określa warunki obsługi podróżnych, odprawy oraz przewozu osób, bagażu i rzeczy, wykonywanych taborem autobusowym Firmy „ZAWISZA” zwanej dalej "Przewoźnikiem".
3. Regulamin stosuje się do przewozu osób i rzeczy w zakresie obejmującym:
  - a) regularne przewozy autobusowe;
  - b) grupowe przewozy osób.
4. Przyjęte w niniejszym regulaminie uregulowania stosuje się w ścisłym powiązaniu z przepisami ustawy - Prawo Przewozowe, z uwzględnieniem wydanych w jej wykonaniu aktów normatywnych oraz Kodeksu Cywilnego.
5. Użyte w regulaminie określenia oznaczają:
  - a) przewóz zarobkowy - działalność gospodarczą polegającą na wykonywanym odpłatnie, na podstawie umowy lub zlecenia przewozie osób oraz ich rzeczy w regularnej komunikacji publicznej i w przewozach regularnych;
  - b) komunikacja regularna - przewozy regularne osób wykonywane po drogach publicznych według uzgodnionego i podanego do wiadomości publicznej rozkładu jazdy autobusów na podstawie stosownych licencji i zezwoleń lub odbywające się na podstawie indywidualnych umów przewozu zawieranych bezpośrednio między przewoźnikiem a podróżnymi;
  - c) przewozy grupowe - przewozy wykonywane w czasie i na warunkach uzgodnionych w umowie lub zleceniu zawartych między przewoźnikiem, a organizatorem przewozu na rzecz osób trzecich - tj. uczestników przewozu grupowego;
  - d) punkt odprawy - przystanek autobusowy, dworzec lub przystanek dworcowy będący miejscem rozpoczęcia lub zakończenia przewozu określonej osoby lub grupy osób;
  - e) kurs autobusowy - połączenie między dwoma krańcowymi punktami odprawy na określonej trasie przewozu w komunikacji regularnej w jednym kierunku;
  - f) autobus - pojazd samochodowy skonstruowany z przeznaczeniem do przewozu nie mniej, niż 9 osób na miejscach dla pasażerów;
  - g) samochód osobowy - pojazd samochodowy lub zespół pojazdów przeznaczony konstrukcyjnie do przewozu nie więcej niż 9 osób łącznie z kierowcą.

ROZDZIAŁ II

PRZEPISY OGÓLNE

§ 2

1. Przewoźnik jest zobowiązany do przewozu osób i rzeczy w zakresie wynikającym z podanego do publicznej wiadomości rozkładu jazdy autobusów i z załącznika do zezwoleń na realizację regularnych przewozów na poszczególnych liniach.
2. Zawarcie umowy przewozu w regularnym przewozie autobusowym osób wymaga spełnienia przez podróżnego warunku nabycia biletu na przejazd (przewóz bagażu) albo udokumentowania przysługujących mu uprawnień do przejazdu ulgowego przed rozpoczęciem przewozu.
3. Przewóz uważa się za rozpoczęty z chwilą, gdy autobus, w którym znajduje się podróżny ruszy z miejsca odjazdu.
4. Umowa przewozu, do której zawarcia dochodzi z naruszeniem przez podróżnego warunków, o których mowa w ust. 2-3 tj. przez samo zajęcie miejsca w autobusie - nabiera mocy wiążącej, jeżeli podróżny spełni lub zobowiąże się do spełnienia warunku uiszczenia należności przewozowej, powiększonej o opłatę dodatkową za przejazd (przewóz bagażu) bez ważnego biletu.

§ 3

Przewoźnik może zawierać umowy grupowego przewozu osób (na zasadzie tzw. „najmu autobusu”), przewidujące świadczenie w tym zakresie usług o charakterze okazjonalnym (przewozy wycieczkowe, turystyczne, okolicznościowe itp.) lub zorganizować przewozy regularne specjalne (pracownicze lub szkolne).

§ 4

1. Sposób ustalania wysokości opłat za przewóz osób i rzeczy oraz zakres i warunki realizacji uprawnień do przejazdów ulgowych i bezpłatnych, określa stosowana przez Przewoźnika taryfa oraz właściwe akty prawne.
2. Przewoźnik podaje do wiadomości publicznej aktualne cenniki i zapewnia zainteresowanym podróżnym bezpłatny wgląd do obowiązujących go przepisów przewozowych w biurze Przewoźnika lub u obsługi autobusu oraz w innych wymienionych w niniejszym regulaminie miejscach.

§ 5

Przewoźnik jest zwolniony z obowiązku przewozu, jeżeli:

- a) zachodzą uniemożliwiające przewóz okoliczności, których przewoźnik nie mógł uniknąć, ani zapobiec ich skutkom;
- b) klient nie zastosował się do przepisów przewozowych;
- c) ze względu na rodzaj przewozu nie ma możliwości jego wykonania przy użyciu posiadanych środków transportowych;
- d) w innych przypadkach przewidzianych w niniejszym regulaminie lub odrębnych przepisach.

§ 6

1. Przewoźnik ponosi wobec podróżnego pełne skutki odszkodowawcze w razie przedwczesnego odjazdu autobusu, natomiast za szkodę powstałą wskutek opóźnionego przyjazdu lub odwołania kursu przewidzianego w rozkładzie jazdy odpowiada tylko wówczas, gdy wynika ona z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa jego pracownika.
2. Za rzeczy i zwierzęta, które podróżny przewozi ze sobą pod własnym nadzorem Przewoźnik ponosi odpowiedzialność, jeżeli szkoda powstała z jego winy.
3. Przewoźnik odpowiada za rzeczy podróżnego umieszczone przez kierowcę podczas przewozu w schowku bagażowym autobusu jak za przesyłkę, ponosząc skutki ich utraty, ubytku lub uszkodzenia.
4. Powstanie szkody, na którą podróżny został narażony podczas przewozu, powinno być zgłoszone niezwłocznie po jej ujawnieniu i wymaga pisemnego potwierdzenia przez obsługę autobusu.
5. W grupowych przewozach osób wykonywanych w regularnym przewozie osób Przewoźnik ponosi odpowiedzialność wobec uczestników na zasadach określonych w ust. 2 i 3, a wobec organizatora w ust. 1.
6. Zakres i wysokość odszkodowania należnego podróżnemu poszkodowanemu z winy Przewoźnika ustala się na zasadach określonych odnośnymi przepisami ustawy Prawo Przewozowe i Kodeksu Cywilnego.

§ 7

Podróżny odpowiada za zawinione przez siebie, względnie przez osobę pozostającą pod jego bezpośrednią opieką uszkodzenie lub zanieczyszczenie autobusu, albo innych urządzeń Przewoźnika i obowiązany jest zapłacić odszkodowanie z tego tytułu w wysokości rzeczywistych kosztów wyrządzonej szkody.

§ 8

1. Tryb wzajemnego dochodzenia roszczeń przez Przewoźnika i usługobiorcę w postępowaniu sądowym (po wyczerpaniu drogi reklamacji / wezwania), określają przepisy art. 75 ustawy Prawo Przewozowe.
2. Warunki składania i szczegółowy tryb załatwiania reklamacji regulują odrębne przepisy wykonawcze do ustawy Prawo Przewozowe.

ROZDZIAŁ III REGULARNY PRZEWÓZ OSÓB

§ 9

1. Przewoźnik w regularnym przewozie osób obowiązany jest zapewnić podróżnym odpowiednie warunki bezpieczeństwa i higieny oraz należyłą obsługę zarówno we wszystkich punktach odprawy, jak też podczas przewozu taborem autobusowym.
2. Przewoźnik ogłasza:
  - a) we wszystkich punktach odprawy - rozkład jazdy, określający przestrzenny i czasowy zakres oferty przewozowej;
  - b) we wszystkich punktach odprawy - informacje o cenach i warunkach sprzedaży biletów, godzinach otwarcia punktów obsługi klientów oraz ważniejsze przepisy przewozowe i porządkowe.
3. Przewoźnik może ustalić, że z wydzielonych kursów autobusowych mogą korzystać w pierwszej kolejności określeni podróżni, np. posiadacze biletów miesięcznych, okresowych lub wieloprzejazdowych.
4. Ograniczenie powszechności dostępu do niektórych kursów w przewozie regularnym osób podaje się w rozkładzie jazdy oraz na przystankowych tablicach z godzinami odjazdów autobusów.

§ 10

1. Podróżny obowiązany jest posiadać ważny bilet lub dokument uprawniający do przejazdu i okazywać go na każde żądanie obsługi autobusu i organów kontroli. Bilet stanowi dowód zawarcia umowy przewozu i nabycia uprawnienia do określonego w nim przejazdu. Przewoźnik, który wydał bilet obowiązany jest do świadczenia przewozu zgodnie z treścią biletu na rzecz jego nabywcy.
2. Bilet uprawnia do przejazdu określonym kursem autobusowym i nie daje prawa do przerwy w podróży na przystankach pośrednich na trasie przejazdu. Przy przejazdach z przesiadaniem podróżny winien nabyć na każdy kurs oddzielny bilet (chyba, że Przewoźnik zarządzi inaczej).
3. W bilecie na przejazd określa się wysokość należności oraz dane niezbędne do ustalenia zakresu uprawnień podróżnego, a w biletach imiennych (miesięcznym, okresowym lub wieloprzejazdowym) - także tożsamość jego posiadacza.
4. Bilet miesięczny, okresowy lub wieloprzejazdowy wydawany jest w formie elektronicznej (EM-karta).
5. Wydanie biletu miesięcznego, okresowego lub wieloprzejazdowego (EM-karta) poprzedzone jest złożeniem wniosku na druczku Przewoźnika zawierającym dane osobowe oraz zdjęcie - dołączone do wniosku, przesłane w formie elektronicznej lub wykonanego w biurze obsługi klienta Przewoźnika.
6. Korzystający z biletu miesięcznego zobowiązany jest do aktualizacji danych osobowych. Aktualizacja winna być przeprowadzana dwa razy w roku. Do dnia 25 kwietnia oraz 25 listopada należy złożyć wniosek zawierający aktualne dane.
7. Bilet miesięczny, okresowy lub wieloprzejazdowy składa się z:
  - a) EM-karty oraz naklejki identyfikacyjnej zawierającej dane osobowe ze zdjęciem,
  - b) paragonu fiskalnego określającego miesiąc i rok ważności biletu.
8. Bilet wolno odstąpić innej osobie tylko wtedy, gdy nie jest imienny, a przejazd nie został rozpoczęty. Z biletu imiennego może korzystać tylko osoba, której zdjęcie i dane zawarte są na EM-karcie.
9. Prowadzona jest sprzedaż biletów miesięcznych z ulgami ustawowymi zgodnie z postanowieniami ustawy z dnia 20 czerwca 1992 roku o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego (Dz. U. z 2002 roku, Nr 175, poz. 1440, z póź. zm.), ustawy z dnia 29 maja 1974 roku o zaopatrzeniu inwalidów wojskowych oraz ich rodzin (Dz. U. z 2002 roku, Nr 9, poz. 87, z póź. zm.) i ustawy z dnia 24 stycznia 1991 roku o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego (Dz. U. z 2002 roku, Nr 42, poz. 371, z póź. zm.).
10. W przypadku kradzieży, zagubienia, a także zniszczenia EM-karty, naklejki identyfikacyjnej lub paragonu osoba niezwłocznie powinna o tym fakcie poinformować Przewoźnika.
11. Przejazd posiadaczy biletów miesięcznych, okresowych i wieloprzejazdowych innym kursem, niż określony w bilecie - Przewoźnik obowiązany jest dopuścić w miarę wolnych miejsc w autobusie.
12. Bilet miesięczny, okresowy lub wieloprzejazdowy daje pierwszeństwo przed innymi podróżnymi, jednak nie gwarantuje miejsca w autobusie. Bilety okresowe bez wyznaczonych godzin przejazdu uprawniają ich posiadaczy

do pierwszeństwa przy zajmowaniu wolnych miejsc w autobusie tylko przed osobami nie posiadającymi żadnego dokumentu uprawniającego do przejazdu.

13. W razie utraty biletu jednorazowego podróżny traci prawo do dalszego przejazdu i winien wykupić bilet ponownie. Wtórników biletów utraconych nie wydaje się.

14. Odtworzenie zagubionej EM-karty biletu z danymi elektronicznymi nie jest możliwe.

15. Przy sprzedaży biletu miesięcznego, okresowego lub wieloprzejazdowego w formie elektronicznej (EM-karta) pobiera się opłatę za kartę równą wartości zakupu EM-karty w wysokości 15,00 zł (słownie: piętnaście złotych), EM-karta jest własnością Przewoźnika i po rezygnacji powinna być zwrócona przewoźnikowi.

16. Podróżny posiadający bilet miesięczny, okresowy lub wieloprzejazdowy (EM-karta) jest zobowiązany do jej zarejestrowania w bileterce kierowcy autobusu przed rozpoczęciem przejazdu (brak rejestracji jest traktowany jako przejazd bezbiletowy).

17. W przypadku wykrycia przez kierowcę lub kontrolera faktu posługiwania się EM-kartą, naklejką identyfikacyjną lub paragonem nie wydanym przez Przewoźnika, ma on prawo na taką osobę nałożyć karę grzywny w wysokości ceny biletu miesięcznego.

18. Rezygnacja z biletu miesięcznego może nastąpić w każdym czasie. W przypadku rezygnacji EM-kartę należy zwrócić Przewoźnikowi. Firma nie zwraca kosztów zakupu biletu z dniem rozpoczęcia jego ważności.

§ 11

1. Podróżny obowiązany jest nabyć bilet na przejazd przed rozpoczęciem przewozu w kasie głównej Przewoźnika lub u kierowcy autobusu.

2. Ulgowy bilet miesięczny ważny jest z dokumentem uprawniającym do zniżki. Podróżny jest zobowiązany do okazania bez wezwania obsłudze autobusu dokumentu uprawniającego do przejazdu ulgowego przy wsiadaniu do autobusu.

3. Bilet ulgowy uczniowski przysługuje osobom do 24 roku życia na podstawie legitymacji szkolnej.

4. Bilet ulgowy studencki przysługuje osobom do 26 roku życia na podstawie legitymacji studenckiej.

5. Sprzedaży i przedsprzedaży biletów dokonuje się według kolejności zgłaszania się podróżnych. Inwalidzi o widocznej niepełnosprawności, kobiety ciężarne, osoby z małymi dziećmi na ręku oraz inne osoby uprawnione na mocy odrębnych przepisów mogą nabyć bilet poza kolejnością.

6. Przewoźnik może w razie potrzeby i w miarę możliwości wyznaczyć oddzielne kasy biletowe do sprzedaży biletów miesięcznych, okresowych i wieloprzejazdowych. Warunki nabywania i korzystania z tych biletów określa taryfa.

7. Płacąc za przejazd podróżny zobowiązany jest żądać wydania biletu oraz sprawdzić czy jest on właściwy.

8. Podróżny nabywający w autobusie bilet na przejazd lub przewóz bagażu bądź zwierzęcia powinien w miarę możliwości posiadać odliczoną należność, stanowiącą równowartość ceny nabywanych biletów, bądź płacić nominałem pieniężnym nieznacznie odbiegającym od ceny biletu.

§ 12

1. Podróżny, który posiada bilet na przejazd ma prawo:

a) przejazdu w zakresie na jaki opieka bilet i w określonym autobusie;

b) przewiezienia ze sobą bezpłatnie:

jednego dziecka w wieku podanym w taryfie jeśli nie żąda dla niego osobnego miejsca;

rzeczy zaliczone do bagażu ręcznego,

małych zwierząt (oprócz psa) i ptaków;

składanego wózka inwalidzkiego, jeśli jest inwalidą poruszającym się przy jego pomocy,

składanego wózka dziecięcego;

c) przewiezienia za opłatą przewidzianą w taryfie, na podstawie biletu bagażowego:

rzeczy zabranych do wnętrza autobusu, których ilość, waga i wymiary nie pozwalają zaliczyć tych

rzeczy do bagażu ręcznego oraz psa;

rzeczy umieszczonych w osobnym schowku bagażowym autobusu.

d) Podróżny obowiązany jest zachować bilet na przejazd i przewóz bagażu do czasu zakończenia podróży oraz dbać o to, aby wsiąść do właściwego autobusu i wysiąść z niego na właściwym przystanku.

§ 13

1. Miejsce zatrzymania się autobusu na trasach ich kursowania wskazują oznaczone odpowiednimi tablicami (znak drogowy D-15) przystanki autobusowe.

2. Nazwy przystanków autobusowych, ze wskazaniem zatrzymujących się na nich autobusów, podaje się do publicznej wiadomości w rozkładzie jazdy.

3. Do obowiązków kierowcy należy zatrzymywanie się autobusem na przystankach przewidzianych w rozkładzie jazdy, kiedy pasażer sygnalizuje chęć wysiadania lub oczekuje na tym przystanku.

4. Kierowca zobowiązany jest wstrzymać odjazd autobusu ruszającego z przystanku, w celu zabrania spóźnionego podróżnego wyraźnie sygnalizującego zamiar skorzystania z przejazdu tym autobusem.

5. Z wyjątkiem przypadków uzasadnionych szczególnymi okolicznościami podróżni mogą wsiadać i wysiadać z autobusu tylko na przystankach autobusowych.

6. Żądanie zatrzymania autobusu między przystankami (ust. 5) uwzględnia się w miarę możliwości eksploatacyjnych, zwłaszcza, gdy podróżny zamierzający wsiąść do autobusu lub wysiąść z niego zalicza się do osób wymagających specjalnej opieki, a nie zagraża to bezpieczeństwu ruchu drogowego.

7. Autobus, w którym nie ma urządzeń sanitarnych kierowca winien zatrzymać na żądanie podróżnego w najbliższym odpowiednim miejscu.

8. Osobę, która doznała w drodze nagłej niedyspozycji lub ataku choroby kierowca autobusu ma obowiązek dowieźć bezpośrednio do najbliższego punktu pomocy medycznej.

§ 14

1. Przy wsiadaniu do autobusu i wysiadaniu z niego oraz podczas przewozu, podróżny obowiązany jest stosować się do przepisów porządkowych ogłoszonych przez przewoźnika oraz do wskazówek kierowcy, który odpowiada za zapewnienie właściwych i bezpiecznych warunków przewozu osób i rzeczy.

2. Przy zajmowaniu przez podróżnych miejsc w autobusie Przewoźnik uwzględnia pierwszeństwo przejazdu przysługujące równorzędnie (według kolejności wsiadania) posiadaczom ważnych na dany kurs biletów miesięcznych, okresowych i wieloprzejazdowych oraz osobom z biletami jednorazowymi.

3. Podróżny może zająć w autobusie jedno miejsce dla siebie oraz po jednym miejscu dla każdej jadącej z nim osoby, której bilet może okazać.
4. O miejscu zajęтым w autobusie decyduje kolejność wsiadania.
5. Podróżny zajmujący miejsce oznaczone napisem: „dla inwalidy” lub „dla osoby z dzieckiem na ręku”, winien je natychmiast zwolnić dla osoby uprawnionej.
6. W czasie jazdy podróżny winien zachować rozważę i ostrożność, a w szczególności nie powinien otwierać drzwi i okien bez zgody kierowcy, wyrzucać przez nie jakichkolwiek przedmiotów oraz wskakiwać i wyskakiwać z autobusu będącego w ruchu.
7. Podróżnemu nie wolno zachowywać się w autobusie w sposób utrudniający pracę kierowcy i uciążliwy dla współpodróżnych.
8. We wszystkich autobusach Przewoźnika obowiązuje ustawowy zakaz palenia tytoniu, picia napojów alkoholowych lub używania środków odurzających przez podróżnych i obsługę.
9. Przewoźnik może wprowadzić w niektórych typach autobusów zakaz używania telefonów komórkowych i innych urządzeń elektronicznych.
10. Osoby z biletami miesięcznymi powinny stawić się na przystanku na 5 minut przed planowym odjazdem autobusu.
11. W celu usprawnienia odprawy, pasażerowie winni posiadać przygotowany bilet miesięczny do kontroli lub wyliczoną kwotę pieniędzy na zakup biletu przed wejściem do autobusu.

§ 15

1. Przewoźnik nie dopuszcza do przewozu i ma prawo korzystając w razie potrzeby z pomocy organów porządkowych usunąć z autobusu osoby:
  - a) odmawiające uiszczenia należności za przejazd autobusem;
  - b) nie przestrzegające, pomimo upomnienia, obowiązujących przepisów i nie podporządkowujące się wskazówkom personelu przewoźnika;
  - c) nietrzeźwe, zakłócające spokój i wywołujące swym zachowaniem zagrożenie publiczne;
  - d) znajdujące się w stanie, który z różnych względów może być uciążliwy lub niebezpieczny dla otoczenia;
  - e) mogące zabrudzić inne osoby oraz zanieczyścić wnętrze autobusu.
  - f) Osobom wymienionym w ust. 1, pkt. b)-e), nie przysługuje zwrot należności stosowny do niewykorzystanego z ich winy świadczenia przewozowego.
  - g) Obsługa autobusu ma prawo odmówić zabrania do przewozu większej ilości osób, niż wynosi liczba miejsc określonych w dowodzie rejestracyjnym pojazdu.
  - h) Jeżeli ze względu na brak miejsc w autobusie nie można przyjąć do przewozu więcej osób, kierowca jest obowiązany umieścić za szybą czołową pojazdu tablicę informującą o tym podróżnych oczekujących na przystankach.

§ 16

1. Za całkowicie niewykorzystany bilet na przejazd jednorazowy Przewoźnik obowiązany jest zwrócić stosowną kwotę należności pod warunkiem, że podróżny dokona zwrotu biletu przed upływem terminu jego ważności.
2. Bilety miesięczne lub okresowe całkowicie niewykorzystane mogą zostać zwrócone w kasie głównej Przewoźnika najpóźniej w przeddzień daty ważności biletu.
3. Do obliczenia zwracanej należności przyjmuje się:
  - a) za bilety na przejazd jednorazowy w razie niewykorzystania biletu - zapłaconą należność;
  - b) za bilety miesięczne i okresowe zapłaconą należność za bilet zwrócony przed pierwszym dniem terminu jego ważności (zwrotu dokonuje kasa główna Przewoźnika);
  - c) za bilety wieloprzejazdowe nie przysługuje zwrot należności.
  - d) Nie przysługuje zwrot należności za bilety niewykorzystane z przyczyn zawnionych przez podróżnego, zwracane po terminie ich ważności lub po odjeździe autobusu, w którym winny być wykorzystane.
  - e) Od zwracanych należności określonych w ust. a) i b) Przewoźnik może potrącić 10% odstępnego.
  - f) Nie stosuje się potrącenia odstępnego i zwraca podróżnemu całą należność zapłaconą za przejazd, jeżeli odstąpił on od umowy przewozu z przyczyn występujących po stronie Przewoźnika (np. przerwy w ruchu i utraty połączenia na skutek awarii autobusu albo odwołania, bądź opóźnienia kursu przewidzianego w rozkładzie jazdy) - i nie skorzystał z przewozu zastępczego.

§ 17

1. Podróżny, u którego organ kontrolny Przewoźnika ujawnił brak ważnego biletu na przejazd lub na przewóz rzeczy i bagażu podlegającego opłacie, obowiązany jest do uiszczenia należności przewozowych oraz opłaty dodatkowej, której wysokość określono w Rozporządzeniu Ministra Infrastruktury (Dz. U. z 2005r., nr 14, poz. 117) - podaje taryfa za przewóz osób i bagażu Przewoźnika.
2. Podróżny, u którego organ kontrolny Przewoźnika ujawnił brak ważnego dokumentu uprawniającego do przejazdu bezpłatnego lub ulgowego obowiązany jest do uiszczenia należności przewozowych oraz opłaty dodatkowej, której wysokość określono w Rozporządzeniu Ministra Infrastruktury - podaje taryfa za przewóz osób i bagażu Przewoźnika. Jeżeli Podróżny w terminie 7 dni przedstawi Przewoźnikowi dokument potwierdzający posiadane uprawnienia do zniżki lub bezpłatnego przejazdu, Przewoźnik zwróci Podróżnemu nadpłatę pomniejszoną o opłatę manipulacyjną zgodnie z Dz. U. z 2005r., nr 14, poz. 117 § 3.
3. Pasażer, który wykupił bilet miesięczny i organ kontrolny Przewoźnika ujawnił brak ważnego biletu na przejazd, obowiązany jest w terminie 7 dni złożyć reklamację, a Przewoźnik uwzględni racje Podróżnego, po pobraniu opłaty manipulacyjnej (zgodnie z obowiązującymi przepisami Dz. U. z 2005r., nr 14, poz. 117 § 3).
4. Opłatę, o której mowa w ust. 1 stosuje się również w przypadku stwierdzenia, że podróżny zabrał do autobusu rzeczy wyłączone z przewozu lub spowodował bez uzasadnionej przyczyny zatrzymanie, opóźnienie, albo zmianę trasy przejazdu autobusu.
5. Należność przewozową za drogę, którą podróżny przebył bez biletu pobiera się według taryfy normalnej, nie uwzględniając ewentualnych uprawnień do ulgi. Jeżeli miejsca rozpoczęcia przejazdu nie można ustalić, należność tę oblicza się za całą drogę przebytą przez autobus.
6. Podróżny, który odmawia uiszczenia należności i opłaty dodatkowej podczas kontroli w autobusie może kontynuować podróż, jeżeli wylegitymuje się dokumentem tożsamości i podpisze zobowiązanie do zapłaty należnej kwoty w terminie 7 dni od daty przyjęcia protokołu. W przeciwnym razie organ kontrolny może na najbliższym

przystanku usunąć podróznego z autobusu.

7. Należność nie uiszczona w terminie podanym w ust. 6 podlega windykacji wraz z kosztami dodatkowego postępowania na zasadach odrębnych określonych w odrębnych przepisach.

8. Ujawnione u podróznym bilety sfałszowane i podrobione zatrzymuje się i przekazuje z odpowiednim doniesieniem organom Policji. Osobę posługującą się takim biletem lub dokumentem traktuje się jako jadącą bez ważnego biletu.

ROZDZIAŁ IV

PRZEWÓZ RZECZY PODRÓŻNEGO

§ 18

Rzeczy przewożone przez podróznego może on zabrać ze sobą do wnętrza autobusu, albo oddać do przewozu w oddzielnym schowku bagażowym.

§ 19

1. Rzeczy dopuszczone do przewozu, w zależności od ich rozmiarów, ilości i sposobu rozmieszczenia, mogą być przewożone bezpłatnie lub za opłatą przewidzianą w taryfie.

2. Nie podlegają opłacie łatwe do przenoszenia przedmioty, stanowiące bagaż ręczny, które:

a) nie tamują przejścia, nie przeszkadzają podróznym i nie narażają ich na niewygodę lub niebezpieczeństwo;

b) są trzymane przez podróznego w ręku lub na kolanach;

c) nie wymagają dla ich rozmieszczenia więcej przestrzeni niż ta, którą podrózny ma do swojej dyspozycji na półce nad zajmowanym fotelem lub pod nim.

3. Za każdą sztukę rzeczy przewożonych wewnątrz autobusu, a nie rozmieszczonych w sposób określony w ust. 2 pobiera się opłatę, której wysokość podaje taryfa stosowana przez Przewoźnika i określona w taryfie przewozowej.

Na rzeczy przewożone za opłatą wydaje się podróznemu bilet bagażowy, a rzeczy umieszczone w schowku zaopatruje się dodatkowo w nalepkę (wywieszkę) identyfikacyjną.

4. Za przewóz psa (bez względu na jego wielkość) pobiera się opłatę ustaloną w taryfie Przewoźnika. Pies musi być trzymany na smyczy i mieć założony kaganiec, a jego opiekun winien okazać bez wezwania przy wsiadaniu do autobusu ważne świadectwo szczepienia psa.

5. Dopuszcza się przewóz w autobusie, bez opłaty, małych zwierząt pokojowych i ptaków, jeśli nie są uciążliwe z powodu woni lub hałasu i są zabezpieczone przed wyrządzeniem przez nie szkody.

6. W autobusie nie wolno przewozić:

a) przedmiotów mogących wyrządzić szkodę podróznym lub mieniu przewoźnika i utrudniających warunki odbywania podróży;

b) rzeczy, których przewóz jest zabroniony na podstawie odrębnych przepisów administracyjnych, celnych, sanitarno-porządkowych, w tym: materiałów cuchnących, zapalnych, łatwopalnych, wybuchowych, żrących, trujących, radioaktywnych i innych niebezpiecznych lub pustych pojemników po ich przechowywaniu;

c) nabitej broni palnej (zakaz nie dotyczy osób, które są uprawnione do jej noszenia ze względu na pełnione funkcje);

d) żywych zwierząt z wyjątkiem przewidzianych w ust. 4 i 5

7. W razie uzasadnionego podejrzenia, że bagaż podróznego zawiera rzeczy, których przewozić nie wolno (ust. 6), Przewoźnik ma prawo sprawdzić w obecności podróznego zawartość tego bagażu, a w razie potwierdzenia się podejrzeń - odmówić zabrania go do przewozu.

8. Jeżeli nie można ustalić właściciela bagażu podlegającego sprawdzeniu (ust. 7), Przewoźnik natychmiast wzywa Policję celem jego usunięcia. Dokonuje tej czynności przy udziale dwóch postronnych świadków i postępuje z zakwestionowanymi przedmiotami w sposób określony przepisami o rzeczach znalezionych.

9. Po zakończonym przewozie obsługa autobusu wydaje podróznym rzeczy przewożone w schowku bagażowym za zwrotem odcinka nalepki (wywieszki) identyfikacyjnej. Osobie, która nie może go okazać, Przewoźnik wydaje bagaż tylko po udowodnieniu przez nią tytułu własności i po spisaniu danych personalnych tej osoby z ważnego dokumentu tożsamości.

10. Sposób postępowania z rzeczami nieodebranymi przez podróznego po zakończeniu przewozu, określają przepisy o rzeczach znalezionych.

ROZDZIAŁ V

GRUPOWE PRZEWÓZY OSÓB

§ 20

1. Realizacja grupowego przewozu osób polega na zadysponowaniu do wykonania usługi zamówionej przez organizatora przewozu odpowiednio przygotowanego autobusu, prowadzonego przez kierowcę będącego pracownikiem Przewoźnika.

2. Zamówienie na grupowy przewóz osób autobusem powinno być złożone przez organizatora przewozu w formie pisemnej. Przewoźnik może przyjąć zamówienie ustne, które wymaga późniejszego potwierdzenia na piśmie.

3. Treść zamówienia powinna obejmować: nazwę, albo imię i nazwisko oraz adres organizatora przewozu wraz z telefonem kontaktowym, regon, NIP, a także dane potrzebne do ustalenia warunków przewozu i obliczenia należności za usługę.

4. Umowę przewozu uważa się za zawartą z chwilą uzgodnienia przez strony istotnych dla jej realizacji postanowień, a w szczególności:

a) rodzaju i wymaganej pojemności autobusu;

b) czasu i miejsca podstawienia pojazdu;

c) przewidywanego czasu trwania usługi;

d) przebiegu trasy i punktu docelowego przewozu oraz czasu przewozu i postojów;

e) wysokości lub sposobu wyliczenia należności oraz terminu i sposobu jej uregulowania przez organizatora przewozu;

f) innych kwestii, które strony uznają za istotne.

5. Treść umowy powinna być potwierdzona pisemnie.

§ 21

1. W razie odstąpienia przez organizatora od umowy przewozu później niż w dniu poprzedzającym wykonanie usługi,

Przewoźnikowi przysługuje odszkodowanie w wysokości ustalonej przy zawarciu umowy lub 20% należności określonej w umowie. Odszkodowanie w tej samej wysokości przysługuje najemcy, w razie odstąpienia od umowy po takim terminie przez Przewoźnika.

2. Jeżeli Przewoźnik nie może podstawić autobusu o umówionym rodzaju i pojemności, winien niezwłocznie poinformować organizatora, jaki pojazd może być podstawiony zastępczo.

3. W przypadku podstawienia autobusu zastępczego, Przewoźnik nie może żądać od organizatora opłaty wyższej, niż za podstawienie pojazdu zamówionego chyba, że strony umówią się inaczej.

§ 22

1. Kierowca obsługujący autobus obowiązany jest podczas przewozu stosować się do dyspozycji organizatora, związanych z realizacją usługi ale zgodnych z obowiązującymi przepisami prawa.

2. Jeżeli nie stoją temu na przeszkodzie względy eksploatacyjne i nie zagraża to bezpieczeństwu przewozu, obsługa autobusu może wykonywać dodatkowe dyspozycje i zlecenia organizatora, za które przysługuje Przewoźnikowi dodatkowa zapłata i jednocześnie zachowane są normy wynikające z Kodeksu Pracy i ustawy o czasie pracy.

§ 23

Organizator przewozu zobowiązany jest do nadzoru nad przestrzeganiem przez uczestników przewozu obowiązujących przepisów porządkowych. Najemca i uczestnik przewozu ponoszą solidarną odpowiedzialność za szkody wyrządzone w mieniu przewoźnika chyba, że strony umówią się inaczej.

§ 24

1. Niniejszy regulamin zatwierdzono dnia 31.12.2008r. i z mocą obowiązywania od dnia 01.01.2009r.

2. Zmiany do Regulaminu